

## II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

**1. A nemzeti érték megnevezése: Pécsi Mihályné Kálmán Erzsébet kosárfonó tevékenysége**

**2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása**

- |  |  |  |
|--|--|--|
| <input checked="" type="checkbox"/> agrár- és élelmiszergazdaság | <input type="checkbox"/> egészség és életmód | <input type="checkbox"/> épített környezet |
| <input type="checkbox"/> ipari és műszaki megoldások             | <input type="checkbox"/> kulturális örökség  | <input type="checkbox"/> sport             |
| <input type="checkbox"/> természeti környezet                    | <input type="checkbox"/> turizmus            |  |

**3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: Apátfalva**

**4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik**

- |  |                                     |                                 |   |
|--|-------------------------------------|---------------------------------|---|
| <input checked="" type="checkbox"/> települési | <input type="checkbox"/> tájegységi | <input type="checkbox"/> megyei | <input type="checkbox"/> külföldi magyarság |
|--|-------------------------------------|---------------------------------|---|

**5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:**

Erzsike néni kedves, csendes, engedékeny természetű asszony. Nagyon dolgoz, egész életében fizikai munkát végzett. A gazdák szerették alkalmazni napszámban, mert ő gyors, igényes és kitartó munkás volt, és mindenkor becsületes. Igyekszik mindenki kérését teljesíteni, bármilyen igényt kielégíteni, ami a kosárfonással, kaskötéssel kapcsolatos. A faluban hosszú idők óta tőle vásárol mindenki garabolyt. Aki ismeri Erzsike néni munkásságát, az azonnal megmondja, hogy ezt a kosarat Ő kötötte. Tevékenysége hozzájárul a környezetvédelemhez, hiszen arra biztat, hogy a műanyag reklámszatyrok helyett, az ő vesszőből kötött, természetes alapanyagú kosaraival, garabolyaival járjuk bevásárolni.

Pécsi Mihályné kosárfonó számos helyi és vidéki rendezvényen vett részt. Bemutatókat tartott és tanította a kosárfonás rejtelmét. Éveken keresztül részt vett a Simon Mihályné által falunapon szervezett Szent Anna-napi Virágkiállításon és Vásáron, mint kiállító és bemutatót is tartott. Ott volt a Marosvidék Baráti Társaság rendezvényein: a Kreatív húsvéti délutánokon Makón és Apátfalván, a Bogárcsói búcsúban Makó- Bogárcsóban, eljárt vidékre is az értéktár által szervezett kiállításokra bemutatókra. Mindenhol csodálták precízen, arányosan és erősen megkötött, vesszőből készült termékeit, melyek nemcsak tetszetősek, de strapabírók is voltak. Fontos volt neki, hogy az általa készített termékek jó teherbírók, és erősek legyenek, „hosszú ideig tegyék”. Kedvence volt a kis kerek kaska, amit elmaradhatatlan fából készített székén kötött meg a szemünk láttára. Sokféle terméket tud készíteni, garabolyok, kiskosarak, kaskák, nagyobb kasok, tálcák, párszáritók, újságtartók, esernyőtartók, tűzifa tárolására vesszőből készült kosár, bekötött üvegek pálinkának, bornak és még sok minden amit ő meg tud kötni. Mindig figyelt rá, hogy munkái szimmetrikusak, erősen összeverték legyenek, így azután sokáig lehet használni őket. Ha szükség volt, új fület is tudott készíteni, ha a régi kosár füle elkopott, vagy megjavította az elhasznált részeket.

## *1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez*

A gyerekekkel mindig türelmes, kézműves foglalkozásokon mutatja a fogásokat és segíti az alapok elsajátítását. Az Apátfalvi Dózsa György Általános Iskolába több alkalommal is hívták, iskolai rendhagyó napokon apró vesszőjátékokat készíteni.

### **Pécsi Mihályné apátfalvi kosárfonó**

Pécsi Mihályné egykoron még Tiszaalpáron tanulta meg a kosárfonást a szüleitől. – Apátfalvára kerültem, ahol tagja lettem a helyi hagyományörzőknek, s azóta készítem a különféle kosarakat, használati eszközöket – tudtuk meg a 69 esztendőes Erzsébet nénitől. A fonás lelke a megfelelő vessző kiválogatása, hiszen silány alapanyagból silány termék lenne. – Nagyon fárasztó munka és erős kéz kell hozzá, hiszen az ujjaimmal nyomom le a vesszőket, hogy tökéletesen összesimuljon az egész – avatott be a részletekbe az idős fonó. A Hagymaházban egy kis bevásárló kosárka formálódott Erzsébet néni keze alatt.

<http://promenad.hu/2017/03/25/keszulodes-a-baratokkal-galeriaval/>

#### **6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:**

Pécsi Mihályné a kosárfonás tudója, főzött vesszőből készíti termékeit, saját felhasználásra és eladásra is készíti. Ezek mellett sok kézműves bemutatót, és játszóházat tart, hogy a gyerekeket, fiatalokat is bevonja a kézműveskedésbe.

#### **7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)**

<http://www.mako-bogarzo.eoldal.hu/fenykepek/templom/bucsuk/2015.-szeptember/az-apatfalvi-kosarfono--pecsi-mihalyne-bemutatot-tart.html>

<http://promenad.hu/2017/03/25/keszulodes-a-baratokkal-galeriaval/>

[http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek\\_ertekei/Mako/marosvidek/marosvidek\\_2004\\_3/pages/009\\_szottes.htm](http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/telepulesek_ertekei/Mako/marosvidek/marosvidek_2004_3/pages/009_szottes.htm)

<http://apatfalva.hu/hirmondo/2015jun.pdf>

#### **8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:**

### **III. MELLÉKLETEK**

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

*1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez*



Marosvidék Kreatív Húsvéti délelőtt 2017.



2018. húsvét



1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez



Kreatív húsvét a Marosvidék Baráti Társaság rendezvénye 2018. Apátfalva, és Makó



2018. Makó

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek:



Szent István Egyházi  
Általános Iskola és Kollégium  
6900 Makó, Szent István tér 14-16.  
Telefon: (62) 213-052, Fax: (62) 219-328  
E-mail: [szignum2007@gmail.com](mailto:szignum2007@gmail.com)

Apátfalva Község Értéktára  
részére

Tárgy: ajánlólevél

Tisztelt Elnök Asszony!

Pécsi Mihályné több ízben részt vett a Szent István Egyházi Általános Iskola és Kollégium programjain. Ezen alkalmakon, mint a SZIGNUM nap, Családi nap, külföldi diákok látogatásai, a kaskötő és kosárfonó népi mesterséget mutatta be. Előadásai, bemutatói hitelesek voltak, a gyerekek, és felnőttek is érdeklődve figyelték, ahogyan a vesszőből kosárka lesz.

Az iskola tantestülete ezentúl is sok szeretettel várja Pécsi Mihálynét mesterség bemutatóra és kézműves foglalkozásokra.

Makó, 2018. június 26.

Horváth János Szignum igazgató

Ajánlólevél Pécsi Mihályné, Erzsike kaskötő tevékenységéhez Apátfalvára.

Apátfalván régen természetették a vesszőt a Maros mellett, a faluban állatokat tartottak, ezért szükséges volt a kas. A kaskötők már kis korukban megtanulták a kas készítését, és megszokták ezt a munkát, a kezük hozzáerősödött ehhez e tevékenységhez. Erzsike néni élete folyamán végig kísérte ez a kézművesség, később divatba jött a garaboly. Ezt kezdte el kötni. A különbség az volt, hogy ezt válogatott szép főzött vesszőből készítették. Az így készült termék nagyon tartós, de drágább is mint a nyers vesszőből készült.

Igaz, hogy Erzsike néni egészsége megromlott, de még mindig szeretettel készíti ezeket a termékeket, és gyönyörködik bennük.

Nekem is van több általa kötött termék, garabolyok, párszárító, kenyereskosár. A régi elhasznált garabolyaim füleit is megjavította, amiért nagyon hálás voltam neki. Termékei mind tartósak, formásak. Különböző kötési módokat használ, így minden garaboly másmilyen méretre, alakra, színre és mintára is.

*1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez*

Javaslom, hogy emlékezzenek róla, és kerüljön be az értékek közé ez a tevékenység.  
Csanádpalota, 2019. május 14.

Nagyfalusi Istvánné Csanádpalota,

Települési Értéktár elnöke részére  
Apátfalva

Pécsi Mihályné kaskötő-kosárfonó tevékenységének települési értéktárba való vételéhez

Pécsi Mihályné apátfalvi kézműves, évek óta részt vesz a Marosvidék Baráti Társaság által, évente húsvét előtt szervezett „Kreatív húsvéti délelőtt” című kézműves programon, melyen mesterség-bemutatót tart. Az érdeklődők személyében egy hiteles népi mestert ismerhetnek meg, aki máig is a minőséget tekinti elsőrendű szempontnak. Csak természetes anyaggal dolgozik. Fűzfavessző az alapanyaga a kezei közül kikerülő kasoknak, kosaraknak. Művei mindennapi használatra és dísz tárgynak is alkalmasak. A társaság tagjai örömmel vásárolnak tőle, hiszen szép, esztétikus, erős és környezetbarát termékei vannak.

Pécsi Mihályné, Erzsébet bekapcsolódott a Bogárczói búcsú programjába is. A pusztai templomhoz kilátogató emberek, valamikori tanyai lakosok és leszármazottaik –minden év szeptemberben – megtalálják őt a templom mellett, amint erős kezével kis kaskákat köt, és barátságosan mutogatja a kosárfonás mikéntjét.

Munkássága követésre méltó, személye hiteles ezért javaslom a helyi értéktárba felvételre.

Makó, 2018. július 23.

Szilágyi Sándorné  
A Marosvidék Baráti Társaság elnöke

Fotó Vargáné Nagyfalusi Ilona